

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft :**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden

  - Definitieve goedkeuring

Met dit ontwerp van besluit wil de Vlaamse Regering enerzijds uitvoering geven aan het 5e Vlaams Intersectoraal Akkoord van 8 juni 2018 dat het invoeren van een eindejaarspremie voor PAB en PVB assistenten en begeleiders mogelijk maakt. Anderzijds wijzigt de Vlaamse Regering het besluit om een algemene administratieve efficiëntiewinst en klantgerichte dossierbehandeling te realiseren.

1. SITUERING TERMIJN

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Volksgezondheid, Gezin & Armoedebestrijding

BELEIDSVELD: Minderjarige personen met een handicap, die houder zijn van een persoonlijke-assistentiebudget (PAB).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020/221 van 25 juni 2020.

De Vlaamse Regering hechtte op 18 september 2020 haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden (VR 2020 1809 DOC aanpassing PAB besluit- 1 nota en VR 2020 1809 DOC aanpassing PAB besluit- 2 VR 2020 1809 DOC aanpassing PAB besluit- 2 BVR).

Het advies van de Raad van State werd aangevraagd op 25 september 2020 en bekomen op 21 oktober 2020.

De Raad van State merkt op dat artikel 3, 4°, betrekking heeft op gegevensuitwisseling tussen de RSZ en het VAPH en artikel 8 (ontworpen artikel 12, § 3) betrekking heeft op de registratie door de budgethouders van identificatiegegevens. Deze bepalingen betreffen derhalve de verwerking van persoonsgegevens.

De Raad van State stelt dat conform de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die op 25 mei 2018 in werking is getreden, advies moet ingewonnen worden van de toezichhoudende autoriteit 'verantwoordelijke voor het toezicht op de toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming' over de bepalingen die betrekking hebben op de verwerking van de persoonsgegevens. De Raad van State is van oordeel dat die vormvereiste nog moet worden nageleefd.

Artikel 3, 4° voorziet in een uitwisseling van die gegevens die strikt noodzakelijk zijn om het bedrag van de eindejaarspremie waarop een assistent recht heeft en de hoogte van de tegemoetkoming van het VAPH hiervoor te kunnen berekenen.

Artikel 8 stelt dat de budgethouder een aantal gegevens over de overeenkomsten die hij afsluit moet registreren bij het agentschap.

Artikel 36, lid 4, van voormelde verordening stelt inderdaad het volgende: "De lidstaten raadplegen de toezichhoudende autoriteit bij het opstellen van een voorstel van een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.". Deze bepaling moet samen gelezen worden met artikel 57, lid 1, c), van de AVG dat over de adviestaak van de toezichhoudende autoriteit het volgende bepaalt: "zij verleent overeenkomstig het recht van de lidstaat, advies aan het nationale parlement, de regering ... over wetgevingsinitiatieven en bestuursmaatregelen in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op het gebied van de verwerking".

Artikel 23 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) bepaalt: "het kenniscentrum (een orgaan binnen de GBA) verstrekt, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de regering, van de Wetgevende Kamers, van de Gemeenschaps- of Gewestregeringen, van de Gemeenschaps- of Gewestparlementen, ... adviezen omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens". Aldus kan de Vlaamse Regering aan de CBPL GBA een advies vragen maar is daartoe niet verplicht. Er is dus geen verplichting om het advies in te winnen.

De Raad van state maakt ook een opmerking bij het feit dat aan een aantal bepalingen van het ontwerpbesluit retroactieve werking wordt gegeven in het bijzonder bij de terugwerkende kracht die wordt gegeven aan artikel 6. In artikel 6 gaat het om de omschakeling van werkkapitaal naar terugvorderbaar voorschot. Het doel van dit artikel bestaat erin om de regelgeving aan te passen aan de praktijk die was ontstaan bij de overgang naar persoonsvolgende financiering in welk kader gewerkt wordt met een terugvorderbaar voorschot. Met het oog op vereenvoudiging en transparantie voor budgethouders werd het systeem van werkkapitaal bij PAB quasi op hetzelfde ogenblik ook vervangen door een systeem waarbij gewerkt wordt met een terugvorderbaar voorschot.

De aanhef, artikel 3 en artikel 7 van het ontwerpbesluit werden aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het 5e Vlaams Intersectoraal Akkoord van 8 juni 2018 voor de social/non-profit sectoren voor de periode 2018-2020 regelt de invoering van een eindejaarstoelage voor PAB en PVB assistenten en begeleiders.

Voor de uitbetaling van deze eindejaarstoelagen is vanaf 2020 een budget voorzien van 501.921 euro, vermeerderd met een budgetcomponent van 532.991 euro, dat vanaf 2019 besteed zal worden aan de invoering van de opstap van een jaarlijkse eindejaarspremie voor de persoonlijke assistenten en begeleiders.

Budgethouders PAB die assistenten te werk stellen met een arbeidsovereenkomsten kunnen bij het VAPH aanspraak maken op een tegemoetkoming bovenop het PAB voor de betaling van de eindejaarstoelage.

De uitbetaling van de tegemoetkoming voor eindejaarstoelagen moet door het VAPH geoperationaliseerd worden.

Het operationaliseren van de VIA5 middelen in PAB en PVB vereist een aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap.

Om een algemene administratieve vereenvoudiging en een klantgerichte dossierbehandeling te realiseren, worden de administratieve processen voor de besteding van een persoonlijke-assistentiebudget zo goed mogelijk gelijk gemaakt aan deze voor de besteding van het persoonsvolgend budget. De processen worden geautomatiseerd in éénzelfde systeem. Ook deze vereenvoudigingen vereisen een aanpassing van het voormelde besluit.

Bepaalde artikels of bepalingen achterhaald. Zij worden aangepast of geschrapt.

In deze nota wordt de argumentatie voor deze wijzigingen verder beschreven.

Bovendien wordt de regeling over de combinatie van het PAB met andere zorgvormen geactualiseerd in functie van de wijziging van het zorglandschap onder meer als gevolg van de implementatie van

persoonsvolgende financiering. In artikel 10, §4, van het PAB-besluit die een combinatieregeling bevat, is bijvoorbeeld nog sprake van een FAM, nu vergunde zorgaanbieder, van het protocol noodsituatie, vermeld in artikel 20 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2006 betreffende zorgregie, dit besluit is inmiddels opgeheven en van logeerfunctie.

Aanpassing definities

Allereerst zijn enkele actuele termen gedefinieerd en toegevoegd aan opdracht en taak van een bijstandsorganisatie. De bijstandsorganisatie mag hiervoor een bijdrage vragen aan de budgethouder. Tot slot wordt naar de term Zorginspectie gerefereerd als zijnde het orgaan van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin dat instaat voor het toezicht en de voortgangsbewaking in kader van de besteding van het PAB, door ter plaatse of op basis van stukken te controleren of de bepalingen uit het besluit worden nageleefd.

Opstart, stopzetting en opschorting PAB

Aangezien de administratieve processen voor het persoonlijke-assistentiebudget (PAB) en persoonsvolgend budget (PVB) voortaan vanuit éénzelfde technisch systeem zullen worden verwerkt, is het hanteren van twee verschillende termijnen waarbinnen met het budget moet gestart worden, inefficiënt en verwarrend voor zowel gebruikers als dossierbeheerders. Naar analogie met de termijn waarbinnen het PVB moet worden opgestart, vervalt de toekenning van het PAB pas op de eerste dag van de vijfde maand volgend op de beslissing tot toekenning van het budget.

Wanneer de budgethouder PAB het bestaan van overmacht aantoonde zal het VAPH, en niet het team Jeugdhulpregie, bovenstaande opstarttermijn verlengen. Het is immers inefficiënt om toestemming te moeten vragen bij het team Jeugdhulpregie terwijl het dossier na goedkeuring door team Jeugdhulpregie al werd doorgegeven aan team Budgetbesteding van het VAPH.

Bovendien geldt een overeenkomst in het kader van intensieve bijstand bij een bijstandsorganisatie voortaan ook als opstart voor het PAB, en dit opnieuw allereerst vanuit een streven naar een gelijkschakeling met de regelgeving bij het PVB. Daarenboven wordt het PAB gestopt als niet tijdig kan opgestart worden, tenzij overmacht kan aangetoond worden. Het niet of moeilijk vinden van gepaste ondersteuning valt echter niet onder 'overmacht'. Ondersteuning en begeleiding in deze periode in het kader van intensieve bijstand door een bijstandsorganisatie kan soelaas brengen.

De bepaling over het opschorten van een PAB wanneer de budgethouder in een woonzorgcentrum verblijft, wordt opgeheven. Deze bepaling dateert uit de periode wanneer het PAB zowel voor minder- als meerderjarige personen met een handicap gold.

De praktijk leert ons dat in welbepaalde situaties, kortdurend van aard, het noodzakelijk is dat het PAB kan worden opgeschort en nadien, als de (crisis)situatie voorbij is, opnieuw kan worden verdergezet. Echter bevat de regelgeving hieromtrent hiaten. Daarom wordt een bepaling toegevoegd waarbij het PAB kan worden opgeschort wanneer de budgethouder tijdelijk verblijft in een residentiële setting voor een observatie en behandeltraject of voor crisisopvang. Het PAB kan na het beëindigen van die situatie opnieuw besteed worden.

Aanpassing van het bedrag van het PAB

De bepaling die voorziet dat het PAB in het eerste jaar kan beperkt worden tot 80% van het toegekende maximumbedrag wordt geschrapt. Dit is niet actueel en stemt niet overeen met de praktijk. De mogelijkheid wordt toegevoegd dat voor het eerste jaar van de toekenning van een PAB het maximumbedrag herrekend wordt naar rata de resterende dagen van het kalenderjaar.

Eindejaarstoelage voor assistenten

Het 5e Vlaams Intersectoraal Akkoord van 8 juni 2018 voor de social/non-profit sectoren voor de periode 2018-2020 regelt de invoering van een eindejaarstoelage voor PAB en PVB assistenten en begeleiders. Opdat het VAPH een tegemoetkoming kan betalen aan de budgethouders, moeten de bepalingen worden opgenomen in dit besluit.

Als de budgethouder een arbeidsovereenkomst heeft afgesloten, betaalt het agentschap een tegemoetkoming voor de eindejaarspremie die is vastgesteld binnen het paritair comité 337. De Vlaamse minister, bevoegd voor de personen met een handicap, bepaalt de wijze waarop het bedrag van de tegemoetkoming wordt berekend en houdt hierbij rekening met het bedrag van de eindejaarspremie dat is vastgesteld binnen het paritair comité 337 en met de middelen die hiervoor op de begroting van het agentschap zijn ingeschreven.

Het agentschap vraagt met het oog op de berekening en de betaling van de tegemoetkoming voor de eindejaarspremie, volgende gegevens op bij de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid:

1. de identiteit van de budgethouders die arbeidsovereenkomsten hebben afgesloten;
2. gegevens over de tewerkstelling van de betrokken werknemer.

Combinatie van PAB met ander zorgvormen

De regeling over de combinatie van het PAB met andere zorgvormen wordt geactualiseerd. Het PAB is er nog alleen voor minderjarigen en voor jongvolwassenen die nog geen persoonsvolgend budget hebben. Voor meerderjarigen werd persoonsvolgende financiering ingevoerd en de zorgvorm FAM is verdwenen. De regeling zorgregie en het protocol noodsituatie zijn al geruime tijd opgeheven enz.

De combinatie regeling ziet er na aanpassingen opgenomen in het voorliggend ontwerpbesluit als volgt uit:

De combinatie van het PAB met bijstand, verleend door een multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap is niet mogelijk.

In afwijking daarvan kan het PAB wel gecombineerd worden met schoolaanvullende dagopvang of schoolvervangende dagopvang, verleend door een multifunctioneel centrum, echter zonder dat de activiteiten van de assistent overlappen met de bijstand verleend door het multifunctioneel centrum. Het toegekende PAB wordt verhoudingsgewijs verminderd.

Eveneens in afwijking daarvan, kan het PAB worden aangewend om:

- kortdurend verblijf in een MFC te vergoeden. Die combinatie is alleen mogelijk voor zover de bijstand, verleend door het multifunctioneel centrum, niet al volgens andere reglementeringen wordt vergoed.
- kortdurende woonondersteuning of kortdurende dagondersteuning bij een vergunde zorgaanbieder te vergoeden.

Kortdurende ondersteuning bestaat uit ondersteuning gedurende een periode, al of niet aaneensluitend, van maximum drie maanden gedurende een kalenderjaar.

Het PAB kan ook gecombineerd worden met ziekenhuizen, revalidatiecentra en voorzieningen inzake welzijn, tewerkstelling, beroepsopleiding of vrijetijdsbesteding die door de federale, communautaire of regionale overheden gesubsidieerd worden. De combinatie van het PAB met residentiële en semi-residentiële voorzieningen die door de federale, communautaire of regionale overheden worden gesubsidieerd is echter alleen mogelijk voor zover het voorzieningen betreft die gelijkaardige schoolaanvullende en/of schoolvervangende dagopvang, aanbieden als de MFC's.

Tot slot is het mogelijk om het PAB te combineren met een typemodule binnen pleegzorg, echter zonder dat de activiteiten van de assistent overlappen met de bijstand verleend binnen de pleegzorg.

Het werkkapitaal wordt een terugvorderbaar voorschot

Het werkkapitaal dat vijf twaalfden van het toegekende PAB bedraagt wordt gewijzigd naar een 'terugvorderbaar voorschot', in een streven naar het efficiënt technisch en administratief conformeren van PAB en PVB besteding. Het terugvorderbaar voorschot wordt, net als bij de besteding PVB, niet aangerekend op het budget. De budgethouder ontvangt bij de opstart van het PAB een terugvorderbaar voorschot. Het terugvorderbaar voorschot moet bij de beëindiging van de toekenning van het PAB aan het agentschap worden terugbetaald.

De facto werd het werkkapitaal al met ingang van 1 januari 2018 uitgevoerd als een terugvorderbaar voorschot dat bovenop het PAB wordt toegekend.

Het bedrag van het terugvorderbaar voorschot wordt nu teruggebracht van vijf twaalfden naar drie twaalfden van het toegekende PAB. Doordat de kosten sneller terugbetaald zullen worden, is een hoog voorschot van vijf twaalfden van het jaarbudget immers niet meer nodig.

Er zal vanaf 1 januari 2021 voor alle PAB budgethouders een verrekening gebeuren van de toekomstige PAB kosten zodat het werkkapitaal van vijf twaalfden kan herleid worden naar een terugvorderbaar voorschot van drie twaalfden.

Besteding van het PAB

Het PAB kan besteed worden, voor minstens 95% aan personeelskosten en voor het overige, met een maximum van 5%, aan andere kosten. De budgethouder moet de bewijstukken van de uitgaven bijhouden en voorleggen op vraag van zorginspectie. Dit is ook zo voor andere dan personeelskosten die meer bedragen dan 500 euro. De praktijk leert dat het administratief ontzettend tijdrovend is, voor zowel budgethouder als dossierbeheerder, om al deze kleine indirecte onkosten bij te houden en te controleren. Daarom moeten betaalbewijzen voor deze laatste categorie kosten niet meer bijgehouden en eventueel voorgelegd worden. 5% van het toegekende PAB kan bijgevolg vrij besteed worden, de besteding ervan moet niet langer worden verantwoord.

Aangezien de administratieve processen voor de besteding van het PAB vanuit hetzelfde systeem worden geautomatiseerd als de besteding van het PVB, moeten budgethouders hun overeenkomsten in het kader van assistentie niet meer aan het agentschap bezorgen. Het volstaat dat de budgethouder voor alle overeenkomsten die hij heeft gesloten de volgende gegevens registreert bij het VAPH:

1. de identificatiegegevens van de budgethouder;
2. de identificatiegegevens van de natuurlijke persoon of rechtspersoon die ondersteuning biedt;
3. de startdatum en de duur van de overeenkomst;
4. de ondersteuning die zal worden geboden of dat de overeenkomst gaat over hooghrempelige individuele bijstand;
5. de kostprijs per prestatie-eenheid;
6. een beschrijving van de ondersteuning die zal worden geboden;

Na registratie en goedkeuring van de overeenkomst, betaalt het agentschap de kosten terug vermeld op de kostenstaat. Dit gebeurt sneller, aangezien de kosten vanuit het systeem nu automatisch kost per kost worden terugbetaald. Het is bijgevolg onnodig om het aantal kostenstaten te beperken tot zes, en dus kan de budgethouder onbeperkt kosten indienen tot het jaarbudget is opgebruikt. De kostenstaten voor een kalenderjaar worden uiterlijk op 1 april in plaats van 1 maart van het volgende kalenderjaar aan het agentschap bezorgd. De kosten op de kostenstaten die na die datum worden ingediend, worden niet betaald. Nogal wat budgethouders dienen nog kosten in na 1 maart omdat ze sommige facturen (arbeidsongevallen verzekering e.a.) nog ontvangen in de maand maart. Om dit op te vangen en om administratieve lasten voor de budgethouders en het VAPH te vermijden (opvragen en aanleveren van een motivatie voor het laattijdig indienen van kostenstaten zodat de kosten toch nog terugbetaald kunnen worden) wordt de datum voor het indienen van kostenstaten verschoven met een maand.

Een budgethouder kan in het kader van PAB volgende overeenkomsten afsluiten: een arbeidsovereenkomst met een assistent, een overeenkomst met een interimkantoor, een overeenkomst met een zelfstandig dienstverlener of met een voorziening of instelling waarbij de activiteiten uit die overeenkomst al niet door andere overheden worden vergoed, een overeenkomst met een familielid tot de tweede graad verwant of met een persoon die deel uitmaakt van het gezin van de budgethouder. Een overeenkomst met een vrijwilligersorganisatie, een overeenkomst met een bijstandsorganisatie voor hooghrempelige intensieve bijstand of een overeenkomst met een vergunde zorgaanbieder of een MFC over het inkopen van kortdurende ondersteuning worden aan deze lijst toegevoegd.

De budgethouder kan ook minderjarigen tewerkstellen. Het PAB-besluit voorziet nu enkel in de mogelijkheid om een studentenovereenkomst af te sluiten met een minderjarige. Het wordt nu ook mogelijk gemaakt om een minderjarige in te schakelen als een vrijwilliger wordt.

Maatregelen bij vaststelling van de niet naleving van de reglementaire bepalingen over de besteding van het PAB

Wederom om de administratieve uniformering van besteding PAB en PVB na te streven, en omdat in het PAB-besluit hieromtrent niets is opgenomen, wordt de escalatieprocedure bij oneigenlijk gebruik overgenomen uit het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders. Meer bepaald controleert Zorginspectie ter plaatse of op basis van stukken of de bepalingen uit het besluit correct worden nageleefd:

Als zorginspectie of het agentschap niet-conformiteiten vaststelt, brengt het agentschap de budgethouder daarvan op de hoogte en informeert het de budgethouder over de aard van de niet-conformiteit.

Na twee vaststellingen van niet-conformiteit binnen een periode van drie maanden kan het agentschap de betrokken budgethouder verwijzen naar een bijstandsorganisatie. De budgethouder moet een overeenkomst met een bijstandsorganisatie sluiten waarin wordt voorzien in hoogdrempelige individuele bijstand voor vier sessies. De bijstand die wordt geboden door de bijstandsorganisatie, wordt vergoed met het PAB.

De budgethouder registreert de overeenkomst. De bijstandsorganisatie informeert het agentschap over de bijstand die is verleend.

Als de budgethouder nalaat de overeenkomst aan te gaan of als het agentschap of Zorginspectie opnieuw tweemaal niet-conformiteiten vaststelt, kan het agentschap beslissen dat de budgethouder zich gedurende een periode van maximaal twee jaar moet laten bijstaan door een bijstandsorganisatie bij de opmaak van overeenkomsten, voor de registratie van die overeenkomsten en bij de opmaak en mededeling van de kostenstaten.

Het agentschap informeert de budgethouder over zijn beslissing.

De budgethouder sluit een overeenkomst met een bijstandsorganisatie, over het verlenen van hoogdrempelige individuele bijstand, die wordt vergoed met het PAB. De budgethouder registreert de overeenkomst.

Als de budgethouder geen overeenkomst sluit binnen twee maanden te rekenen vanaf de datum van de beslissing van het agentschap, vervalt de toekenning van het PAB.

Als zorginspectie of het agentschap een niet toegelaten combinatie vaststelt, brengt het agentschap de budgethouder hiervan op de hoogte. De toekenning van het PAB wordt stopgezet als de budgethouder deze niet toegelaten combinatie niet heeft beëindigd binnen drie maanden te rekenen van de dag na de mededeling van het agentschap over deze combinatie, behalve wanneer er zich een situatie voordoet waarbij het PAB tijdelijk kan worden opgeschort.

Om de budgethouder toe te laten de wettelijk verplichte opzegvergoedingen te betalen, kan de budgethouder, na stopzetting van de toekenning van het PAB, aanspraak maken op een bedrag

dat overeenstemt met de toepasselijke opzegvergoeding voor maximaal zes maanden. De totale door het agentschap uitbetaalde som mag niet meer bedragen dan het toegekende PAB.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 voegt een aantal definities toe van termen die in het PAB-besluit worden gebruikt.

Artikel 2 past artikel 8 van het PAB-besluit aan. De besteding van het PAB moet worden opgestart binnen de vier in plaats van binnen de drie maanden. Men is opgestart als men een overeenkomst, eventueel een overeenkomst met een bijstandsorganisatie heeft geregistreerd bij het agentschap. De bepaling over opschorting van het PAB bij verblijf in een woonzorgcentrum wordt opgeheven. Het PAB wordt wel opgeschort bij een tijdelijk verblijf in het kader van een observatie en behandeltraject of bij crisisopvang.

Artikel 3 De bepaling past artikel 9 van het PAB-besluit aan. De bepaling die aan de Vlaamse minister bevoegd voor de bijstand aan personen, de mogelijkheid gaf de budgethoogte gedurende het eerste jaar van de toekenning van het PAB te beperken tot 80%, wordt opgeheven.

Voor het eerste jaar van de toekenning van het PAB kan het maximumbedrag van pro rata de resterende dagen van het jaar worden toegekend.

Budgethouders die assistenten te werk stellen met een arbeidsovereenkomst krijgen van het VAPH een tegemoetkoming voor de kosten van de eindejaarstoelage die zijn vanaf 2019 krachtens het VIA 5 akkoord moeten betalen.

Artikel 4 past artikel 10 van het PAB-besluit aan. 5% van het PAB moet niet worden besteed aan personeelskosten. Deze uitgaven moeten toch bewezen worden als ze meer dan 500 euro bedragen. De budgethouder moet dan bewijstukken bijhouden en op vraag van zorginspectie voorleggen. Deze verplichting wordt geschrapt. 5% kan vrij worden besteed dit wil zegen dat niet moet aangetoond worden aan wat het werd besteed.

De regeling over combinatie van PAB met andere zorgvormen wordt geactualiseerd.

Het PAB kan worden gecombineerd met dagopvang bij een MFC. Het PAB wordt dan verminderd. Het PAB kan worden gecombineerd met ondersteuning die wordt geboden door voorzieningen die worden gesubsidieerd door andere overheden. In principe is alleen de combinatie met dagopvang toegestaan behalve bij verblijf in een ziekenhuis of een revalidatiecentrum.

Het PAB kan worden aangewend om kortdurend verblijf in te kopen bij een MFC of kortdurende dag- of woonondersteuning bij een vergunde zorgaanbieder.

Artikel 5 heft artikel 11 van het PAB-besluit op. Artikel 11 regelde de terbeschikkingstelling van het PAB bij wijze van voorschotten. Deze regeling is al geruime tijd niet meer van toepassing.

Artikel 6 wijzigt artikel 11/1 van het PAB-besluit. Artikel 11/1 stelt dat het PAB bij wijze van werkkapitaal van 5/12 ter beschikking gesteld wordt. Dit werkkapitaal wordt opnieuw aangevuld naarmate de budgethouder kostenstaten indient bij het VAPH. Hij kon maximaal 6 kostenstaten indienen. Het jaar maximumbedrag van het PAB kon niet worden overschreden. Na toekenning van het werkkapitaal kon dus maximaal 7/12 van het PAB worden bijgestort.

Deze regeling werd bij de implementatie van persoonsvolgenden financiering met ingang van 1 januari 2018 in de praktijk aangepast om PAB regeling op af te stemmen op de regeleng voor een persoonsvolgend budget en omdat werd vastgesteld dat het concept werkkapitaal voor budgethouders niet altijd zo duidelijk was.

In de praktijk werd bijgevolg bovenop het PAB een werkkapitaal van 5/12 van het PAB gestort op de PAB-rekening van de persoon met een handicap dit naar analogie met het terugvorderbaar voorschot. Als het PAB omwille van een combinatie van ondersteuning met andere zorgvormen werd verminderd werd het terugvorderbaar voorschot in min aangepast. De budgethouder kon daarnaast kosten indienen bij het VAPH ten bedrage van zijn het bedrag van zijn PAB. Bij stopzetting van het PAB diende het werkkapitaal teruggestort te worden. Met artikel 6 van het ontwerpbesluit wordt artikel 11/1 aangepast aan deze gewijzigde praktijk.

Artikel 7 Artikel 11/1 wordt na de aanpassing ervan aan de gewijzigde praktijk verder aangepast. Het terugvorderbaar voorschot wordt teruggebracht van 5/12 naar 3/12 en de beperking op het aantal kostenstaten dat jaarlijks kan worden ingediend wordt opgeheven. De regeling wordt gealigneerd op de regeling over het terugvorderbaar voorschot in het kader van de besteding van een persoonsvolgend budget.

Artikel 8 past artikel 12 van het PAB besluit aan. Artikel 12 handelt over het afsluiten van overeenkomsten in het kader van de besteding van het PAB.

Er worden een aantal overeenkomsten toegevoegd aan de bestaande lijst van overeenkomsten. De besteding van het PAB voor de inzet van vrijwilligers en voor hoogdrempelige individuele bijstand van bijstandsorganisaties was al mogelijk maar in de lijst van overeenkomsten ontbrak een expliciete verwijzing naar een overeenkomst over deze aanwending. Hetzelfde geldt voor wat betreft het inkopen van kortdurende ondersteuning. Ook in dit kader moet een overeenkomst worden opgemaakt.

Het PAB-besluit voorziet in de mogelijkheid om met minderjarigen een studentenovereenkomst af te sluiten. De mogelijkheid om de minderjarige in te zetten als vrijwilliger wordt toegevoegd.

Budgethouders moesten de overeenkomsten die werden aangegaan overmaken aan het VAPH. Deze verplichting vervalt. In de plaats hiervan moeten zij een aantal vastgelegde gegevens over de overeenkomsten registeren bij het VAPH.

Artikel 9 wijzigt artikel 13/1 van het PAB-besluit. De wijziging is eerder juridisch technisch van aard. Artikel 13/1 handelt over de toekenning van een eenmalige bijkomende tegemoetkoming die kan ingezet worden voor de consultatie van een bijstandsorganisatie. Voor wat de indexering van de eenmalige tegemoetkoming betreft die 150 euro bedroeg werd verwezen naar een artikel dat was opgeheven. Het geïndexeerde bedrag dat € 167,83. Wordt afgerond op 170 euro. De indexformule werd aangepast.

Artikel 10 Luidens artikel 13/2 krijgt een budgethouder bovenop het PAB een bedrag van 50 euro dat is bedoeld om het lidgeld van een bijstandsorganisatie te betalen. Artikel 13/2 voorziet dat dit bedrag wordt geïndexeerd. Aangezien het bedrag van het lidgeld ongewijzigd blijft is er echter geen nood om dit bedrag te indexeren.

Artikel 11 In artikel 19 wordt nu expliciet verwezen naar Zorginspectie in plaats van naar de entiteit die bevoegd is om inspectie uit te oefenen.

Artikel 12 vervangt artikel 19 bis van het PAB-besluit. De regeling over de maatregelen die kunnen worden genomen als wordt vastgesteld dat het PAB niet conform het PAB-besluit wordt besteed

wordt gealigneerd op de regeling die van toepassing is bij vaststelling van een niet conforme besteding van het persoonsvolgend budget.

Artikel 13 voegt twee nieuwe artikelen in.

Artikel 19/2 Bij overtreding van de combinatieregeling wordt het PAB stopgezet als de foute combinatie niet binnen de 3 maanden na de vaststelling ervan is beëindigd.

Artikel 19/3 herneemt een bepaling uit het oude artikel 19bis over een bijkomende vergoeding voor wettelijke opzegvergoedingen bij stopzetting van het PAB in het kader van de sanctioneringsmaatregelen.

Artikel 14 heeft artikel 20 van het PAB-besluit over de oprichting van een deskundigencommissie op.

Artikel 15 vervangt artikel 10 van het besluit van 17 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap wordt vervangen. Artikel 10 handelt over de aanwending van persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden als een PAB budget. Naar analogie met de PAB regeling wordt voorzien dat er bij opstart van de aanwending als en PAB een terugvorderbaar voorschot zal worden toegekend.

Artikel 16 bevat een overgangsbepaling die voorziet dat het terugvorderbaar van 5/12 dat is toegekend voor de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit met ingang van 1 januari 2021 zal worden teruggebracht naar 3/12 door de kosten niet terug te betalen totdat het verschil is gecupereerd.

Artikel 17 regelt de inwerkingtreding van het besluit.

Artikel 18 behoeft geen commentaar.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

1. -Het 5e Vlaams Intersectoraal Akkoord voorzagt voor de uitbetaling van de eindejaarstoelagen voor PAB en PVB assistenten en begeleiders vanaf 2020 een budget van 1.034.912 euro (501.921 euro, vermeerderd met een budgetcomponent van 532.991 euro), wat vanaf 2019 besteed zal worden aan de invoering van de opstap van een jaarlijkse eindejaarspremie voor de persoonlijke assistenten.

Het toegekende budget voor 2019 bedraagt 228.136,27 euro, aangezien de regelgeving vanaf 1/9/2019 ingaat. Het VAPH kan dus voor 2019 slechts voor een gedeelte een subsidie voorzien.

Het initieel bedrag ten belope van 1.034.912 euro werd inmiddels aangepast aan de actuele toestand (aantal VTE en inflatie). Het budget voor 2020 is daardoor ten belope van 1.155.457 euro voorzien op het provisioneel krediet voor de VIA5 dat op 17 juli 2020 (VR 2020 1707 DOC.0921/2BIS) werd verdeeld over de passende begrotingsartikelen. Voor het VAPH betreft het € 14.188.127, waarvan € 1.155.457 voor de eindejaarstoelagen PAB en PVB cashbesteding.

2. Het PAB werd bij wijze van werkkapitaal van 5/12 ter beschikking gesteld wordt. Dit werkkapitaal werd opnieuw aangevuld naarmate de budgethouder kostenstaten indient bij het VAPH. Hij kon maximaal 6 kostenstaten indienen. Het jaar maximumbedrag van het PAB kon niet worden overschreden. Na toekenning van het werkkapitaal kon dus maximaal 7/12 van het PAB worden bijgestort.

Deze regeling werd bij de implementatie van persoonsvolgenden financiering met ingang van 1 januari 2018 in de praktijk aangepast om PAB regeling op af te stemmen op de regeleng voor een persoonsvolgend budget en omdat werd vastgesteld dat het concept werkkapitaal voor budgethouders niet altijd zo duidelijk was.

Budgethouders ontvingen dan een werkkapitaal ten bedrage van 5/12 van het PAB bovenop het PAB. Het werkkapitaal maakte geen deel uit van het PAB en moest bij stopzetting van het PAB worden terugbetaald.

PAB-budgethouders ontvangen bij de opstart van hun budget een werkkapitaal dat vijf twaalfden bedraagt van het jaarbudget. PVB-budgethouders ontvangen een vierde van het jaarbudget in de vorm van een terugvorderbaar voorschot. Het terugvorderbaar voorschot dient om de facturen van de overeenkomsten die de budgethouder sloot, te betalen zonder dat de budgethouder die zelf moet voorschieten. Het is geen deel van het budget, maar een eenmalig voorschot bovenop het budget.

In een streven naar uniforme naamgeving van de persoonlijke budgetten en omwille van het feit dat ook bij PAB het voorschot geen deel uitmaakt van het budget, wordt voortaan de term 'terugvorderbaar voorschot' voor beide persoonlijke budgetten gebruikt.

Door de vereenvoudigingen zal vanaf 1 januari 2021 het terugvorderbaar voorschot van elke PAB-budgethouder (reeds bestaande en nieuwe) worden herleid naar drie twaalfden van het jaarbudget.

1. Het bedrag dat bovenop het PAB mag besteed worden voor hoogdrempelige bijstand bij een bijstandsorganisatie wordt geactualiseerd. Het wordt tevens afgerond tot op 170 euro, waardoor het identiek wordt aan het bedrag per lid dat een bijstandsorganisatie krijgt. Het huidig geïndexeerde bedrag bedraagt voor 2020 167,83 euro. De meerkost van 2,17 euro per bijstand is bijgevolg miniem en wordt opgevangen binnen de bestaande kredieten (o.b.v. het voorziene UB wordt verwacht dat er jaarlijks ongeveer 200 nieuwe PAB zullen worden ter beschikking gesteld, hetgeen de meerkost betekent van 434 euro).

1. De andere aanpassingen hebben geen budgettaire weerslag.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 1 juli 2020. Het is voorwaardelijk gunstig. De voorwaarden zijn:

- Dat aangetoond wordt op basis van historische financiële gegevens, dat het niet langer laten bezorgen door de budgethouder van bewijstukken voor de zorginspectie voor een maximum percentage van 5%, geen aanleiding zal geven tot een budgettaire meerkost. IF vreest dat deze verplichting van verantwoording van 5% schrappen, m.a.w. budget dat nu vrij besteed kan worden, aanleiding zal geven tot een toename van benodigd budget.
- De motivering voor het verlaten van de datum voor het bezorgen van de kostenstaten van 1 maart naar 1 april opgenomen wordt in de nota aan de VLAREG.
- De benodigde middelen voor de eindejaarstoelagen herverdeeld zullen worden vanuit de provisie

Als antwoord hierop kan het volgende worden gesteld:

- Het verhogen van het bedrag dat niet moet verantwoord worden tot 5% van het PAB kan mogelijk leiden tot een lichte hogere benutting van het PAB door de individuele budgethouder, maar zal niet leiden tot een hogere benutting van het totaalbudget. Vooreerst zit die 5% binnen het PAB. Het PAB zelf stijgt niet. Binnen PAB wordt op basis van de gemiddelde onderbenutting extra budgetten toegekend, onder de noemer 'efficiëntiewinsten'. Als de gemiddelde benutting van de PAB zou verhogen door deze maatregel, zal dat er hoogstens voor zorgen dat er minder extra PAB kunnen toegekend worden vanuit het beschikbaar budget uit efficiëntiewinsten.
- Op dit ogenblik merken we dat veel budgethouders problemen ondervinden om alle kosten te declareren voor 1 maart. Alle kosten die nadien worden ingediend, zorgen niet alleen voor meer administratieve lasten bij de budgethouder omdat deze moet verantwoorden waarom de kosten niet tijdig konden worden ingediend, maar ook bij het VAPH. De kosten die na 1 maart werden ingediend, leiden toch bijna steeds tot het vergoeden ervan. Om de administratieve lasten te verminderen wordt daarom de tijdsperiode voor het indienen van de kosten verlengd. Kosten die dan na 1 april worden ingediend zullen aan strengere regels onderworpen worden.
- De verdeling van de provisie werd intussen beslist (VR 2020 1707 DOC.0921/2BIS).

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 1 juli 2020.

B. ESR-TOETS

De twee twaalfden die zullen worden teruggevorderd (of in mindering zal worden gebracht van toekomstige betalingen) heeft geen ESR-impact. Het uitgekeerde werkkapitaal of terugvorderbaar voorschot betreft zelf ook een niet-ESR aanrekenbare uitgave.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE